

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АГРАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»</p> <p>Галузь знань - 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність - 051 «Економіка» Освітня програма – «Економіка»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	8
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Шемігон Олександр Іванович Посада: доцент кафедри менеджменту Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат с.-г. наук Робоче місце: навчальний корпус №3 (пл. Соборна, 8/1), 69 ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: o.shemigon@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до розкладу занять та графіка консультацій</p>
Опис дисципліни	Дисципліна «Аграрний менеджмент» розглядає актуальні проблеми розвитку управління в аграрній сфері, організацію виробництва в аграрних підприємствах, особливості розвитку системи земельних відносин і управління ресурсами підприємства, побудову ефективного господарства.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Аграрний менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін, як «Аграрні технології», «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Управління персоналом», «Стратегічний менеджмент».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Аграрний менеджмент» є набуття студентами комплексної системи знань, умінь і навичок щодо особливостей управління сільськогосподарськими підприємствами та умов забезпечення результативності господарюючих структур; діагностики та проектування системи

	аграрного менеджменту, адекватної цілям і задачам ринкової економіки, внутрішньому та зовнішньому середовищу підприємства; формування сучасного управлінського мислення та вміння ухвалювати ефективні управлінські рішення.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається у традиційному форматі (лекційні, практичні, індивідуальні заняття) із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>РН 3.1. Знати сутність основних понять і категорій аграрного менеджменту, принципів та функцій аграрного менеджменту, системи методів аграрного менеджменту.</p> <p>РН 3.2. Розуміти особливості реалізації менеджером основних функцій планування, організації, мотивації та контролю на сільськогосподарському підприємстві.</p> <p>РН 5.1. Знати особливості управління функціональними підсистемами аграрного підприємства (трудовими, матеріальними, фінансовими, земельними ресурсами).</p> <p>РН 5.2. Вміти розробляти комплекс маркетингу сільськогосподарського підприємства.</p> <p>РН 6.1. Вміти аналізувати питання управління агропромисловим виробництвом на макрорівні, сфери компетенції менеджменту аграрного підприємства; особливості розвитку менеджменту аграрного підприємства в сучасних умовах для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН 7.1. Знати систему управління агропромисловим комплексом та його підкомплексами; чинні та прогресивні структури управління, особливості управління за різних організаційно-правових форм господарювання.</p> <p>РН 7.2. Оцінювати чинні організаційні структури управління та вносити пропозиції щодо їх вдосконалення.</p> <p>РН 8.1. Знати та вміти застосовувати адміністративні, економічні, соціально-психологічні методи управління с.-г. підприємством.</p> <p>РН 8.2. Розуміти і вміти пояснити складові ефективної діяльності сільгоспідприємства; визначати центри відповідальності організаційного формування.</p> <p>РН 8.3. Визначати ефективність функціонування підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм у сільськогосподарському виробництві.</p> <p>РН 10.1. Знання сучасних тенденцій мотивації персоналу та володіння інструментарієм стимулювання працівників сільськогосподарських підприємств.</p> <p>РН 12.1. Вміння формувати стратегію управління земельним ресурсами в умовах вільної купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення, збалансованого й гармонійного їх використання, відтворення та охорони потенціалу останніх для досягнення гармонії між екологічними, економічними та соціальними вимогами.</p>

	<p>PH 12.2. Розуміння необхідності сталого розвитку сільських територій як складової формування конкурентоспроможності підприємств АПК.</p> <p>PH 12.3. Знання моделей СВБ, основних напрямів реалізації СВБ українськими аграріями.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1. Сутність та функції аграрного менеджменту</i></p> <p>Тема 1.1. Зміст, особливості та об'єкти управління у сільському господарстві України.</p> <p>Тема 1.2. Загальні принципи та функції аграрного менеджменту.</p> <p>Тема 1.3. Планування та контроль у менеджменті аграрного підприємства.</p> <p>Тема 1.4. Бюджетне планування в менеджменті.</p> <p>Тема 1.5. Система управління витратами в аграрному підприємстві.</p> <p>Тема 1.6. Функція організації у менеджменті аграрного підприємства. Особливості побудови системи управління в аграрних підприємствах різних організаційно-правових форм.</p> <p>Тема 1.7. Оперативне управління та організація диспетчерської служби в підприємствах АПК.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 2. Менеджмент ресурсів аграрних підприємств. Забезпечення конкурентоспроможності аграрного підприємства</i></p> <p>Тема 2.1. Управління земельними ресурсами аграрного підприємства.</p> <p>Тема 2.2. Управління трудовими ресурсами в аграрному підприємстві.</p> <p>Тема 2.3. Організація управління капіталом аграрного підприємства.</p> <p>Тема 2.4. Управління маркетингом аграрного підприємства.</p> <p>Тема 2.5. Управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства.</p> <p>Тема 2.6. Управління соціальною відповідальністю аграрного підприємства.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни «Аграрний менеджмент» застосовуються такі навчальні технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань та досвіду вирішення окремих проблем аграрних підприємств в розвинених країнах світу; заохочується критичне мислення; використовуються наочні матеріали (презентації); - на практичних заняттях впроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; мозковий штурм; презентації; робота в малих групах; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування тощо. Для аналізу використовується реальна документація аграрних підприємств.

	<p>Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел літератури; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, GoogleMeet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.</p>																																												
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (ситуаційних, командних проєктів, есе, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання. Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота. Підсумковий контроль здійснюється у формі комп'ютерного тестування.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»</p> <table border="1" data-bbox="536 853 1414 981"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Іспит</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="529 1072 1414 1429"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="5">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> <td rowspan="3">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал																																						
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100																																						
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																											
		іспит	залік																																										
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																										
82–89	B	Добре																																											
75–81	C	Задовільно																																											
64–74	D																																												
60–63	E																																												
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																											
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																											
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://cutt.ly/aR13OnU</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p>																																												

	<p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аграрний менеджмент: практикум: навч. посібник / Г. М. Запша, В. Г. Курносенко, М. П. Сахацький, Г. І. Дідур та ін.; за ред. Г.М. Запши, В.Г. Курносенка, М.П. Сахацького. Одеса: Інтерпрінт, 2017. 270 с. 2. Дем'яненко С. І. Аграрний менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2018. 520 с. 3. Дем'яненко С. І., Кудлай В. Г. Менеджмент агропромислових формувань: навч. посібник (практикум). Київ : КНЕУ, 2014. 262 с. 4. Конкурентоспроможність аграрного підприємства: навч. посібник / А. С. Даниленко, О. І. Шемігон та ін. Біла Церква: БНАУ, 2018. 248 с. 5. Мазур К. В., Кубай О. Г. Менеджмент аграрного підприємства: навч. посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 284 с. 6. Аграрний менеджмент. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» / Укладач О. І. Шемігон. Біла Церква: БНАУ, 2020. 90 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Бородіна О.М., Геєць В.М., Гуторов А.О. Українська модель аграрного розвитку та її соціоекономічна переорієнтація: наук. доп. / за ред. В.М. Гейця, О.М. Бородіної, І.В. Прокопи. НАН України, Ін-т екон. та прогноз. Київ, 2013. 56 с. 8. Горьовий В. П., Тимчук С. В. Менеджмент фермерських господарств. К.: ЦУЛ, 2019. 366 с. 9. Гринчук Ю. С., Вихор М. В., Шемігон О. І. Програми підвищення конкурентоспроможності у системі стратегічного управління організаціями. <i>Агросвіт</i>. 2019. №7. С. 3-9. 10. Гринчук Ю. С., Шемігон О. І., Биба В. А. Управління розвитком сільських територій – основа успішного аграрного бізнесу. <i>Ефективна економіка</i>. 2020. №19. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/10.pdf 11. Жук В. М. Обіг земель сільськогосподарського призначення в селозберігаючій моделі аграрного устрою України: наукова доповідь. Київ: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2017. 128 с. 12. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини: підручник. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с. 13. Лутковська С. М. Системоутворюючі елементи та чинники впливу на еколого-економічну безпеку сталого розвитку АПК. <i>Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики</i> : зб. наук. пр. ВНАУ. 2019. №10. С. 15–21. 14. Шемігон О. І., Вихор М. В., Руденко М. В. Публічно-приватне партнерство як інструмент соціально-економічного розвитку села. <i>Інвестиції: практика та досвід</i>. 2019. №12. С. 31-36.

Адреси сайтів в INTERNET

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/>– Державна служба статистики України.
2. <https://www.me.gov.ua/>– Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
3. <https://www.management.com.ua/>– український сайт, на якому друкуються різнопланові статті з управління підприємствами та організаціями.
4. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
5. <http://rep.btsau.edu.ua> – Репозитарій Білоцерківського НАУ.